

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 16 mei 2023

Onderwerp: Jaarstukken 2022

Kenmerk: 2000487/2035333

Jaarstukken 2022

1. Inleiding

Via de jaarstukken 2022 legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de behaalde output van het jaar 2022. Provinciale Staten controleren of dit is gebeurd binnen de kaders zoals geformuleerd in de begroting 2022 en bijgesteld in begrotingswijzigingen.

De jaarstukken hebben wettelijk dezelfde structuur als de begroting. Dit betekent dat wij rapporteren over de 7 beleidsinhoudelijke programma's en het programma "Financiën en bedrijfsvoering", zoals die in de begroting 2022 waren opgenomen.

Deze voordracht bevat beslispunten over de jaarstukken, de onderbouwing van deze beslispunten en een analyse op hoofdlijnen van de financiële ontwikkelingen in 2022. De inhoudelijke toelichtingen en analyses zijn te vinden in de jaarstukken zelf.

De jaarstukken zijn voor 18 mei ook als webversie te benaderen via <http://financien.noord-holland.nl/>

Tot slot zenden wij de jaarstukken 2022 na vaststelling door Provinciale Staten conform artikel 204 van de Provinciewet aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Status controle externe accountant

Op het moment van verzending van deze voordracht bevindt de accountantscontrole zich in de afrondende fase. Er vinden nog een aantal laatste controles plaats waarna er nog een externe review op het accountantsdossier uitgevoerd wordt. Indien hieruit nog wijzigingen in de jaarstukken volgen, informeren wij uw Staten hierover. De accountant verwacht halverwege mei het concept accountantsrapport en de controleverklaring gereed te hebben. Deze wordt besproken

in de rekeningencommissie van 30 mei in aanwezigheid van de accountant. Het definitieve accountantsrapport en de controleverklaring en de bestuurlijk reactie vanuit GS worden tijdig voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening, op 10 juli a.s. aan u toegezonden.

2. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen
2. De volgende bedragen uit het totale voordelige jaarrekeningresultaat van € 24,6 mln. te bestemmen:
 - I. € 0,9 mln. extra uitkering decembercirculaire geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - II. € 2,4 mln. voor overige besloten voorstellen te storten in de Algemene reserve
 - III. € 0,2 mln. voordeel fractiebudgetten geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - IV. € 0,1 voor uitgestelde intenties 2023 geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - V. € 1,6 mln. te onttrekken aan de reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden
 - VI. Het resterende voordelig rekeningresultaat van € 22,6 mln. toe te voegen aan de Algemene reserve
3. Het opheffen van enkele reserves, zoals vermeld in het ontwerpbesluit.

3. Onderbouwing besluiten

Besluit 1: Jaarstukken 2022

Het rekeningresultaat 2022 voor bestemming bedraagt € 24,6 mln. voordelig. Bij de laatste begrotingswijziging werd uitgegaan van een voordelig resultaat van € 21,7 mln. Verdeeld naar programma geeft dit het volgende overzicht:

Begroot en gerealiseerd resultaat per programma (x € 1.000)

Programma	Begroot resultaat	Gerealiseerd resultaat	Vershil	Voordelig (V) / Nadelig (N)
1. Openbaar bestuur	22.340	19.675	2.665	V
2. Klimaat en Milieu	50.521	52.484	-1.962	N
3. Ruimte en Water	20.914	22.494	-1.581	N
4. Bereikbaarheid	214.157	214.032	124	V
5. Groen	99.489	102.102	-2.613	N
6. Economie, cultuur en Welzijn	42.892	44.519	-1.627	N
7. Economische herstel en duurzaamheid	-110	-116	6	V
8. Overzicht Financiën en bedrijfsvoering	-471.863	-479.801	7.938	V
Totaal Provincie Noord-Holland	-21.660	-24.611	2.951	V

Ten opzicht van het begrotingsresultaat is het jaarrekeningresultaat met € 3 mln. toegenomen. Hierna een uiteenzetting van de belangrijkste mutaties die het verschil veroorzaken.

Ontwikkeling	Operationeel Doel	Financieel effect op het rekeningresultaat (x € 1 mln.)	Voordelig (V) / Nadelig (N)
A. Pensioenvoorziening GS-Leden en oud GS-leden	1.2.1	1,9	V
B. Uitvoeringsregeling warmte transitie	2.1.2	-1,8	N
C. Geothermie – bijdrage	2.1.2	-0,8	N
D. Verkoop onroerende gronden	3.2.5	-1,7	N
E. Versnelde afschrijving project Koopvaardersschutsluis	4.4.4	-1,7	N

F. Annulering project Boerenverdrietsluis	4.4.6	2,7	V
G. Faunafonds	5.2.4	-1,2	N
H. Afwaardering PDENH	6.1.4	-1,4	N
I. Afrekeningsverschillen	8.2.4	4,4	V
J. Dividendopbrengsten	8.1.3	1,3	V
K. Capaciteitskosten Provinciale organisatie		2,7	V
Overige financiële mutaties die het resultaat beïnvloeden		-1,4	N
Vershil rekeningresultaat voor bestemming		3.0	V

Toelichting van de belangrijkste afwijkingen:

- A. In de begroting wordt rekening gehouden met een storting in de voorziening voor pensioengelden voor GS-leden en oud-GS-leden. Aan het eind van ieder jaar krijgen we een opgave van APG over de benodigde hoogte van de voorziening. Die hoogte van de voorziening is per eind 2022 lager dan per eind 2021. Hierdoor was er sprake van een vrijval in plaats van een storting. Deze vrijval is onder de lasten opgenomen.
- B. Aan het einde van het jaar 2022 zijn er nog onverwacht veel subsidieaanvragen binnengekomen en gehonoreerd voor de UVR SEB, de UVR Warmte transitie gebouwde omgeving NH 2022 en de UVR duurzame initiatieven burger collectieven.
- C. In de begroting is ten onrechte uitgegaan van een bijdrage van de Provincie Flevoland voor de kosten van Geothermie. Dit bedrag is al in vorige jaren ontvangen.
- D. Met de verkoop van een deel van het SLP-terrein aan Tennet/Liander, moet een afdracht plaatsvinden aan SLP op basis van afspraken uit 2017. Dit was niet voorzien in de begroting en levert een nadeel van € 1,1 mln. op. Daarnaast is een grote ruiling in 2022 toch niet gepasseerd bij de notaris. Daarentegen zijn enkele verkopen (beheergrondbank, OVP: Zeldenrijk) wel in 2022 gepasseerd. Per saldo leiden deze ruiling en aanvullende verkopen tot een nadeel van € 0,6 mln.
- E. Als gevolg van het vaststellen van de actualisatie van iMPI 2023-2030 in maart vervalt de verlengingsopgave voor de Koopvaardersschutsluis (KVSS). De reeds hiervoor gemaakte kosten van € 1,7 miljoen worden daarom direct ten laste van het resultaat gebracht.
- F. Boerenverdrietsluis (BVS): Als gevolg van een herbeoordeling van het project KVSS bij de actualisatie van het iMPI 2023-2030 in maart 2023 is een deel van de extra kosten alsnog geactiveerd als investering op de balans. Dit is een financieel technische aanpassing. Deze aanpassing levert een voordeel op van € 2,7 miljoen in de lasten.
- G. Op basis van recente informatie vanuit BIJ12/Faunafonds wordt verwacht dat de te betalen schade en bijkomende kosten over 2022 uit gaat komen op een totaalbedrag van € 13 miljoen. Hiernaast hebben we in 2022 nog een nabetaling over 2021 ontvangen van € 0,5 miljoen waardoor de uitgaven in 2022 uitkomen op € 13,5 miljoen en we een overbesteding hebben van € 1,2 miljoen.
- H. Het Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH) heeft volgens de definitieve jaarrekening over 2022 een negatief resultaat behaald van € 2,2 miljoen

vanwege de afwaardering van een aantal financiële activa. Op grond van de definitieve jaarstukken is een bedrag van € 2,2 miljoen aan de verliesvoorziening toegevoegd. Deze toevoeging was niet in de begroting opgenomen.

- I. In de jaarrekening 2021 zijn kosten opgenomen waarvoor op dat moment nog geen facturen/subsidies waren binnengekomen. Het kan voorkomen dat de werkelijke facturen/subsidies afwijken van de opgenomen schatting in de jaarrekening. Bij enkele subsidies zijn de lasten volgens de eindafrekening lager uitgekomen. De grootste betreft een bedrag van € 5,4 mln. voor een terugstorting van niet bestede bijdragen van het programma "De Kop Werkt!". Deze komen op de post "afrekeningsverschillen" terecht. Tot en met de Laatste begrotingswijziging 2022 gingen wij uit van lager vastgestelde subsidies en positieve afrekeningsverschillen met een bedrag van bijna € 7,8 miljoen. In werkelijkheid is dat ruim € 12,2 miljoen geworden. Dit is een voordeel van € 4,6 miljoen voor de jaarrekening.
- J. Het ontvangen dividend is in 2022 uitgekomen op € 13,8 miljoen. Tot en met de Laatste Begrotingswijziging 2022 was een bedrag geraamd van € 12,5 miljoen. Het voordelige verschil van € 1,3 miljoen wordt veroorzaakt door een liquiditeitsuitkering van de RON voor dit bedrag.
- K. In 2022 zijn de gerealiseerde capaciteitskosten € 4,0 miljoen lager dan begroot. De loonkosten zijn € 4,6 mln. lager als gevolg van de krappe arbeidsmarkt. Door de krappe arbeidsmarkt konden vacatures moeilijker worden vervuld. Als gevolg van de lagere vaste bezetting zijn de inhuurkosten € 1,7 mln. hoger. Daarnaast zijn de overige kosten, zoals opleidingskosten en reiskosten € 1,1 mln. lager, als gevolg van corona.

Ontwikkelingen jaarrekening:

De belangrijkste (financiële) ontwikkelingen in de jaarrekening 2022 zijn:

- *Effectindicatoren / Brede basismonitor:*

Het jaarverslag sluit qua opbouw verplicht aan bij de programmabegroting. In de programmabegroting 2022 zijn voor het eerst effectindicatoren opgenomen uit de Brede Basismonitor. Beide instrumenten (de Brede Basismonitor en de effectindicatoren in de begroting) hebben tot doel om maatschappelijke trends te meten en inzichtelijk te maken. In de jaarstukken 2022 is de meest recente versie (juli 2022) opgenomen van de Brede Basismonitor. Voor de Brede Basismonitor gebruiken wij tijdens de jaarlijkse update de meest actuele cijfers zoals die beschikbaar zijn bij landelijke partners zoals onder meer het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Voor verschillende effectindicatoren zijn helaas niet altijd hele recente data beschikbaar zodat ook een beeld voor 2022 ontstaat.

Het gebruik maken van de brede basismonitor in de P&C cyclus is tot stand gekomen in een gezamenlijk traject met Provinciale Staten en in het bijzonder de Rekeningencommissie. In de commissievergadering EFB van 29 november 2021 is dit traject besproken. In de begroting 2022 zijn voor het eerst deze indicatoren opgenomen en is de link gelegd met de Brede basismonitor (zie ook de brief bij de begroting met als kenmerk 1664727 /1698672). Vanwege de brede basismonitor is het aantal pagina's in de jaarrekening 2022 toegenomen.

Voor de lezer van de jaarstukken is in de leeswijzer een verklarende tekst opgenomen.

- *Onderbesteding:*

Er is sprake van onderbesteding van circa € 33 mln. op de uitgaven. Hiermee zijn de onderbestedingen op uitgaven lager dan in 2021 (€ 42 mln). Het grootste verschil in de uitgaven ten opzichte van de begroting 2022 zit in de programma's Bereikbaarheid, Groen, en Financiën en bedrijfsvoering. De onderbesteding op de uitgaven betreffen gedeeltelijk begrote uitgaven vanuit de bestemmingsreserves waardoor deze middelen niet vrijvallen in het resultaat maar beschikbaar blijven in de bestemmingsreserves. Zie voor een analyse hoofdstuk 2 – In één oogopslag en de volledige verschillenanalyse in hoofdstuk 5.1 – Overzicht van baten en lasten.

- *Risicoprofiel:*

Ten opzichte van de begroting 2022 is het risicoprofiel toegenomen met circa € 14 miljoen. Per saldo is het totaal aan bruto risico's toegenomen met € 6,7 miljoen. De toename wordt met name veroorzaakt door de investeringen van de ROM en de actualisatie van het risico van Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH). De belangrijkste afname wordt veroorzaakt door het vervallen van het risico ten aanzien van de beschikbaarheidsvergoeding OV. Er is voldoende weerstandscapaciteit om de gekwantificeerde risico's te dekken.

Naast de genoemde risico's in de jaarrekening 2022 zijn er een aantal niet gekwantificeerde risico's opgenomen. Het is niet mogelijk om deze in te schatten. De risico's betreffen onder andere stikstof, inflatie en personeelsschaarste. Deze risico's kunnen een effect hebben op de provinciale doelstellingen en/of financiën. Zie voor een analyse hoofdstuk 4.1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

- *Eigen vermogen:*

Het eigen vermogen (exclusief resultaat vóór bestemming) daalt ten opzicht van 2021 met ca € 62 mln. Deze mutatie bestaat onder ander uit een afname in de algemene reserve van € 186 mln. naar € 166 mln. en een afname in de bestemmingsreserves van € 860 mln. naar € 818 mln. Dit is ook terug te zien in het overzicht van het gerealiseerde saldo van baten en lasten. De totale uitgaven in 2022 waren hoger dan de inkomsten. Een groot deel van deze uitgaven worden gedekt door de reserves. Deze tendens is in lijn met de afspraken zoals ze zijn vastgelegd in het coalitieakkoord.

- *Specifieke uitkering:*

Een toename in de nog te besteden doeluitkeringen met name van het Rijk als gevolg van het ontvangen van meer specifieke uitkeringen in 2022 in vergelijking met 2021. Dit geeft een hogere druk op het ambtelijke apparaat en de controle van de jaarstukken.

- *Overige punten:*

Bij de toelichting op de balans is een verklaring opgenomen over in 2021 te laag verantwoorde subsidieverplichtingen (lasten). Voor deze subsidieverplichtingen wordt jaarlijks na afloop van het verantwoordingsjaar een factuur ontvangen van het RVO. In de jaarrekening 2021 is deze factuur niet meer verwerkt, waardoor de verplichting met € 1,8 mln. te laag is weergegeven en het resultaat in 2021 met € 1,8 mln. te hoog. Deze hogere

lasten zijn in 2022 alsnog begroot en gerealiseerd binnen operationeel doel 5.2.1 NNN en Agrarisch natuur beheersen.

Aangezien het om een materieel bedrag gaat, is het noodzakelijk dat we dit toelichten in de jaarrekening. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast.

Besluit 2: Bestemming jaarresultaat 2022

Omschrijving	Bedrag (x €1 mln.)	Voordelig(V)/ Nadelig (N)
Rekeningresultaat	24,6	V
<i>Resultaatbestemming</i>		
I Uitkering decembercirculaire storten in de algemene reserve	-0,9	N
II Overige besloten voorstellen (KB & LBW)	-2,4	N
III Voordeel fractiebudgetten doneren aan Giro 555	-0,2	N
IV Uitgestelde intenties (via EBW 2023)	-0,1	N
V Te onttrekken aan de reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden	1,6	V
VI Vrij besteedbaar resultaat	22,6	V

Toelichting:

Van een positief resultaat van circa € 24,6 mln. voor bestemming gaan we naar een positief resultaat van € 22,6 mln. na bestemming.

Het voorstel resultaatbestemming betreft een PS besluit bij behandeling van de jaarrekening en is geen onderdeel van het boekwerk zelf. De resultaatbestemming valt niet onder de accountantscontrole en betreft eigen beleid van de provincie.

Hieronder volgt per post uit de voorgaande tabel een korte toelichting:

- I. *Extra uitkering decembercirculaire provinciefonds 2022*
Op basis van de decembercirculaire provinciefonds heeft PNH een extra bijdrage van € 0,09 mln. van het Rijk ontvangen voor Cyberweerbaarheid en € 0,8 mln. decentralisatie uitkering natuur. Dit is een extra bijdrage die in 2022 niet meer besteed is en daarom geoormerkt vrijvalt in het resultaat van 2022. Dit bedrag van € 0,9 mln. zal vervolgens bij de tweede begrotingswijziging 2023 weer toegevoegd worden aan de begroting van 2023, voor het doel waarvoor de middelen bestemd zijn.
- II. *Verwerken reeds besloten voorstellen*
VMaas: Bij de kaderbrief 2022 is besloten om voor het uitvoeren van verkeersmanagement over te gaan op de oplossing 'Verkeersmanagement as a Service (V-MaaS)'. Voor de overgang van de huidige situatie naar de nieuwe oplossing is een transitiebudget beschikbaar gesteld over de periode 2021-2023.

In 2022 is het contract gesloten waarmee de transitie in het netwerkmanagement van de huidige situatie naar de V-MaaS oplossing in praktijk gebracht wordt. In 2022 is € 1,95 mln. minder uitgegeven dan eerder voorzien (zie ook laatste begrotingswijziging 2022 onder de noemer i-CEP). Dit budget is nog wel in 2024 nodig voor de voorziene transitie dus wordt deze € 1,95 mln. als resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve waarbij in de Kaderbrief 2024 dit bedrag wordt opgenomen in de begroting van 2024.

Decentralisatie-uitkering Weerbaar bestuur kleine gemeenten: In de laatste begrotingswijziging 2022 is besloten om een bedrag van € 0,4 mln. geormerkt vrij te laten vallen. Dit bedrag zal bij de tweede begrotingswijziging 2023 weer toegevoegd worden aan het budget waarvoor de middelen zijn bedoeld.

- III. PS hebben in een motie aangegeven dat ze de € 0,2 mln. lagere bestedingen van de fractievergoedingen in 2022 dan begroot wil bestemmen voor de provinciale bijdrage aan giro 555 ten behoeve van de humanitaire noodhulp aan de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië. GS hebben besloten deze motie uit te voeren. Dit bedrag wordt geormerkt gestort in de algemene reserve. Het bedrag is op basis van het besluit van GS en PS reeds gestort.
- IV. € 0,1 mln. betreft uitgestelde intenties 2023 voor verkiezingsbudget Statengriffie en agenda Weerbaar Noord-Holland. Voor de toelichting hierop verwijzen wij naar de EBW 2023.
- V. De uitgaven van het project Zaanbrug (programma Bereikbaarheid) waarvoor dekking aanwezig is binnen de reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden zijn hoger dan begroot. Omdat PS deze hogere onttrekking nog niet geautoriseerd hebben in de actuele begroting 2022 is deze niet verwerkt in de jaarrekening 2022. We stellen u voor de middelen via resultaatbestemming alsnog te onttrekken aan de betreffende reserve.
- VI. *Resultaat na bestemming*
Het resultaat na bestemming komt uit op € 22,6 mln. positief. Wij stellen voor om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve, mede gezien de grote onzekerheden en opgaven die momenteel op ons af komen.

Besluit 3: Opheffen reserves

De volgende reserves worden opgeheven:

- I. Reserve Verduurzaming Bestaande Woningvoorraad, saldo € 0;
- II. Reserve Impuls duurzame zeehavens, saldo € 0;
- III. Reserve Investerings wegen in deze reserve zit nog een klein bedrag van afgerond € 1000. Dit bedrag hevelen wij over naar de algemene reserve;
- IV. Reserve Uittreding Goois Natuurreservaat, saldo € 0;
- V. Reserve Kapitaallasten invest.kunstwerken (prog. 4), saldo € 0;
- VI. Reserve Kapitaallasten Vaarwegen (prog. 4), saldo € 0;
- VII. Reserve Duurzame Landbouw, saldo € 0.

Voor al deze reserves geldt dat de middelen uit deze reserves (nagenoeg) volledig tot besteding zijn gekomen en dat de reserves om deze reden geen functie meer hebben. Het opheffen van deze reserves is hiermee dan ook een financieel technisch besluit en heeft geen invloed op de inhoudelijke doelstellingen van de provincie op de verschillende beleidsterreinen waarvoor deze reserves in het verleden gebruikt zijn. Het opheffen van deze reserves is in lijn met de uitgangspunten uit de nota reserves.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

dhr. H.J. Schartman, plaatsvervangend provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. **38-2023**

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 mei 2023;

besluiten:

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen
2. De volgende bedragen uit het totale voordelige jaarrekeningresultaat van € 24,6 mln. te bestemmen:
 - I. € 0,9 mln. extra uitkering decembercirculaire geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - II. € 2,4 mln. voor overige besloten voorstellen te storten in de Algemene reserve
 - III. € 0,2 mln. voordeel fractiebudgetten geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - IV. € 0,1 mln. voor uitgestelde intenties 2023 geoormerkt te storten in de Algemene reserve
 - V. € 1,6 mln. te onttrekken aan de reserve Uitvoeren van Mobiliteitsbeleid door Derden
 - VI. Het resterende voordelig rekeningresultaat van € 22,6 mln. toe te voegen aan de Algemene reserve

3. De volgende reserves op te heffen:

- I. Reserve Verduurzaming Bestaande Woningvoorraad, saldo € 0;
- II. Reserve Impuls duurzame zeehavens, saldo € 0;
- III. Reserve Investerings wegen en het saldo van € 1.000 overhevelen naar de algemene reserve;
- IV. Reserve Uittreding Goois Natuurreservaat, saldo € 0;
- V. Reserve Kapitaallasten invest.kunstwerken (prog. 4), saldo € 0;
- VI. Reserve Kapitaallasten Vaarwegen (prog. 4), saldo € 0;
- VII. Reserve Duurzame Landbouw, saldo € 0.

Haarlem, 10 juli 2023

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,